

Biztonságtudományi Doktori Iskola – Óbudai Egyetem

A tantárgy neve: Az európai biztonság központi kérdései

Mely területhez tartozik: Kutatási tématerületet megalapozó

A tantárgy kreditértéke: 6 kredit

A tantárgy előadója: Dr. Babos Tibor

A tantárgy célja: A témakiíró célja, hogy a tantárgyat választó doktoranduszok tanulmányozzák az európai biztonság és a nemzetközi kapcsolatok törvényszerűségeit, rendszerét, folyamatait, valamint a tudományosság, a racionalitás és az objektivitás igényével olyan szempontrendszer felállítására tegyenek javaslatot, amellyel egyszerűbben érthető meg az európai biztonság komplexitása. Ennek megfelelően a tantárgy Európa biztonsági, nemzetközi, politikai, gazdasági és katonai törvényszerűségeire, struktúráira és folyamataira koncentrálni fog elsődlegesen. A téma komplexitásánál fogva azonban a témafeldolgozás számos más területet is érint, mint például a kontinens történelmi, kulturális, vagy műszaki-technológiai relevanciáit.

A tantárgy előfeltétele: -

A tantárgy tartalma, leírása: A harmadik évezred küszöbén nagy iramú változásoknak vagyunk tanúi a világban. A nyolcvanas évek végén, a kommunista blokk totális összeomlásával véget ért a hidegháború, megszűnt a bipolaritás, s új gazdasági és politikai erővonalak mentén rendeződnek át a világ erőcentrumai. Az új stratégiai környezet mind Európa világpolitikai szerepében, mind pedig az európai rendben gyökeres változásokat eredményezett. E rendkívüli dinamikájú és komplex folyamatok közepette a biztonságpolitika egyik alapvető feladata, hogy leegyszerűsítse, rendszerezze és meghatározza azokat a legfontosabb tényezőket, amelyek minimálisan, viszont elégségesen szükségesek az európai biztonság jelenlegi folyamatainak megértéséhez. A tantárgyra jelentkező doktoranduszoknak három kérdést kell kutatniuk:

1. melyek az európai biztonsági architektúra mai központi pillérei?
2. mi azok tartalma?
3. mennyi a minimálisan, viszont a megértéshez okvetlenül szükséges központi összefüggések száma?

A tantárgy további célkitűzése, hogy a hallgatók feldolgozzák az alábbi összefüggéseket, tényezőket, körülményeket, folyamatokat, valamint elemezzék és értékeljék azok korrelációját:

- az európai hatalmak érdekérvényesítésének történelmi jellemzőit és jelenlegi interakcióit;
- a globális és az európai biztonsági kihívások átalakulásán és azok aktuális trendjeit;
- az európai védelmi képességek és katonai erő evolúcióját;
- a transz-atlanti kapcsolat dialektikáját, valamint
- az európai integráció törvényszerűségeit.

Kötelező irodalom:

- Tibor Babos: *"The Five Central Pillars of European Security"*, NATO Public Diplomacy Division Brussels, Strategic and Defense Research Institute Budapest, NATO School Oberammergau and Chartapress Budapest, 6 October 2007., on-line:

<http://www.theeuropeanlibrary.org/tel4/record/2000029192041>
(<http://www.nato.int/structur/library/bibref/acq1107.pdf>)

- Babos Tibor: *"Az európai biztonság öt központi pillére"*, Zrínyi Kiadó, Budapest, 2007. november 3.

Ajánlott irodalom:

- Babos Tibor: *"Globális közös terek a NATO-ban"*, Nemzet és Biztonság, Stratégiai és Védelmi Kutató Központ, Budapest, 2011. április, on-line:
<http://www.nemzetesbiztonsag.hu/letoltes.php?letolt=418>
- Tibor Babos: *"Comprehensive Approach (CA) vs. EBAO Effect Based Approach of Operations"*, Arts in International Security and Civil Military Relations, QuickBooks DocStoc, on-line: <http://docslide.us/documents/comprehensive-approach-ca-vs-ebao-effect-s-based-approach-to-operations-56be97ef26c9d.html>
- Babos Tibor: *"Hibrid hadviselés a NATO-ban"*, Honvédségi Szemle (64.évf.6.sz.), 2010 november 29.
- Babos Tibor: *"Az új francia stratégia"*, Nemzet és Biztonság, Stratégiai és Védelmi Kutató Központ, Budapest, 2008. június, on-line:
http://www.nemzetesbiztonsag.hu/cikkek/babos_tibor-az_uj_francia_strategia_katonapolitikai_ertekelese.pdf
- Tibor Babos: *"The European Military Capability Progression"*, Research Papers, Human Rights Conflict Prevention Center (HRCPC), University in Bihac, Bihac, Bosnia and Herzegovina and University in Como, Italy, February 2007.
- Babos Tibor: *"A Szövetség ambíciószint-változása a rigai NATO-csúcsértekezlet tükrében"*, Új Honvédségi Szemle, LXI. évfolyam, 2007/2 szám, Budapest, 2007. február 5.
- Tibor Babos: *"Hungary's Priorities on Peace Support Operations in the Period of NATO Accession"*, TRADECRAFT REVIEW, Periodical of the Scientific Board of the Hungarian Military Security Office, Special Issue, Budapest, 2007., on-line:
<http://docplayer.net/989780-Tradecraft-review-periodical-of-the-scientific-board-of-military-security-office.html>
- Babos Tibor: *"A műveletek hatásalapú megközelítése koncepció a rigai NATO-csúcsértekezlet tükrében"*, Új Honvédségi Szemle, LX. évfolyam, 2006/12 szám, Budapest, 2006. december 5.
- Babos Tibor: *"Transzformáció: a NATO válasza a 21. század kihívásaira"*, Új Honvédségi Szemle, LX. évfolyam, 2006/3 szám, Budapest, 2006. május 16.

Budapest, 2017. február 13.

Babos Tibor Ph.D. s.k.
címzetes egyetemi tanár
egyetemi docens
a Biztonságtudományi Központ igazgatója